

Nakłady inwestycyjne i wartość brutto środków trwałych przedsiębiorstw – analiza porównawcza w ujęciu powiatów województwa opolskiego

Autor: Aleksandra Zygmunt

Abstrakt

Celem artykułu jest diagnoza zróżnicowania nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w perspektywie powiatów województwa opolskiego. W pierwszej kolejności podjęto rozważania nad nakładami inwestycyjnymi przedsiębiorstw a rozwojem regionalnym. Następnie przeprowadzono analizę nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w ujęciu powiatów województwa opolskiego. W badaniach posłużono się pozycyjnymi miarami położenia oraz taksonomią wrocławską, za pomocą której wyznaczono grupy przestrzenne obrazujące nakłady inwestycyjne i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w powiatach województwa opolskiego. Badaniami objęto okres 2008–2012. Podstawowe źródło danych stanowiły informacje pochodzące z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Zasadniczą wartością podjętego zagadnienia jest rozpoznanie nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw między poszczególnymi powiatami Opolszczyzny. Zakłada się, że wyniki przeprowadzonej analizy stanowią podstawę do podejmowania działań mających na celu pobudzenie lub wzmacnianie klimatu inwestycyjnego dla przedsiębiorstw w poszczególnych powiatach, co powinno przyczynić się do wzrostu konkurencyjności całego województwa. Kluczowy rezultat podjętych badań obrazuje występowanie znacznego zróżnicowania wartości nakładów inwestycyjnych oraz wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw między powiatami województwa opolskiego. W dalszych badaniach zakłada się m.in. identyfikację determinant, które mogą wpływać na pobudzenie lub wzmocnienie klimatu inwestycyjnego przedsiębiorstw prowadzących działalność w poszczególnych powiatach województwa opolskiego.

Słowa kluczowe: nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw, wartość brutto środków trwałych przedsiębiorstw, powiaty województwa opolskiego

JEL: R11

Historia: otrzymano 2014.11.24, poprawiono 2015.11.17, zaakceptowano 2015.12.07

Wstęp

Rozwój regionalny, a zwłaszcza podnoszenie konkurencyjności regionów stanowi priorytet Unii Europejskiej na kolejne perspektywy programowania. Zjawisko to zauważalne jest zwłaszcza w założeniach strategii „Europa 2020”, która kładzie nacisk na trzy zasadnicze filary rozwoju społeczno-gospodarczego Europy. Wśród nich jako kluczowy wskazać należy priorytet związany ze wzrostem inteligentnym regionów, czyli rozwojem opartym

na wiedzy i innowacjach. Należy podkreślić, że rozwój ten uzależniony jest od szeregu czynników, do których zaliczyć można przede wszystkim poziom inwestycji oraz wzrost wartości przedsiębiorstw, które prowadzą działalność w danym regionie. W tym zakresie istotne miejsce zajmują m.in. działania innowacyjne podejmowane przez podmioty gospodarcze, a także wartość ponoszonych przez nie nakładów inwestycyjnych oraz wartość brutto środków trwałych. Kluczowe jest zatem podjęcie badań w powyższym zakresie.

Podstawowym celem artykułu jest diagnoza zróżnicowania nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw Opolszczyzny oraz ich porównanie między powiatami. W badaniach wykorzystano dane za lata 2008–2012 pozyskane z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw a rozwój regionalny

Procesy zachodzące w gospodarce światowej skutkują koniecznością ustawicznego podnoszenia konkurencyjności regionów, jak również zwiększania ich wartości. Działania te wymagają uwzględnienia szeregu czynników, które charakteryzują się różną siłą oddziaływania. Magdalena Kogut-Jaworska czynniki te klasyfikuje jako endogeniczne, egzogeniczne oraz czynniki wskazujące na endogeniczną zdolność reagowania na zmiany zachodzące w makrootoczeniu (Kogut-Jaworska 2008: 26–27). Należy zaznaczyć, że szczególną rolę w rozwoju regionalnym odgrywają czynniki endogeniczne, które charakteryzują zdolność rozwojową zasobów. Wśród nich kluczową rolę odgrywają determinanty odnoszące się do gospodarki regionalnej. Ryszard Brol zalicza do nich m.in.: bazę ekonomiczną regionu, umiejętności rozwijania nowych technologii i innowacji, wielkość rynków regionalnych oraz konkurencyjność regionu (Brol [w:] Strahl (red.) 2006: 16). W tym zakresie warto zaakcentować rolę innowacyjności przedsiębiorstw, która w dużej mierze może oddziaływać na rozwój regionu (Zygmunt 2013: 129).

Poziom inwestycji przeprowadzanych przez przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność w danym regionie oraz działań w zakresie podnoszenia ich wartości, powinien przekładać się na wzrost wartości regionu, a tym samym do wzrostu jego konkurencyjności. Z tego też względu niezmiernie ważne jest stworzenie przez region warunków zwiększających klimat sprzyjający inwestycjom. W tym obszarze warto zwrócić uwagę na wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw oraz wartość brutto ich środków trwałych.

Metodologia przeprowadzonych badań

Przeprowadzane badania obejmowały analizę nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw Opolszczyzny w latach 2008–2012. Wybór okresu badawczego uzasadniony jest dostępnością danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych Głównego

Urzędu Statystycznego. Podjęte prace podzielono na dwie części. Pierwsza z nich związana była z diagnozą nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w perspektywie powiatów województwa opolskiego. Szczególny nacisk w tym zakresie położono na analizę wartości nakładów inwestycyjnych oraz wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw Opolszczyzny oraz ich procentowego udziału według podstawowych obszarów działalności. W tym zakresie posłużono się pozycyjnymi miarami położenia. W dalszej kolejności, w oparciu o metodę taksonomii wrocławskiej, przeprowadzono analizę porównawczą nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw między poszczególnymi powiatami Opolszczyzny. Do badań przyjęto następujące zmienne:

x_1 – średnia wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w poszczególnych powiatach województwa opolskiego,

x_2 – średnia wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach poszczególnych powiatów Opolszczyzny,

x_3 – średnia wartość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach na jednego mieszkańca poszczególnych powiatów województwa opolskiego,

x_4 – średnia wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach na jednego mieszkańca poszczególnych powiatów Opolszczyzny,

x_5 – średnia wartość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach na jednego mieszkańca w wieku produkcyjnym poszczególnych powiatów województwa opolskiego.

Powyższe zmienne posłużyły do skonstruowania macierzy ($X = [x_{ij}]$), która stanowiła podstawę do porównania nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw między powiatami Opolszczyzny za okres 2008–2012. W następnym kroku macierz ($X = [x_{ij}]$) poddano standaryzacji zgodnie ze wzorami (Kukuła 2000: 82):

$$z_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}, \text{ gdy } x_j \text{ jest stymulantą} \quad (1)$$

lub

$$z_{ij} = \frac{\bar{x}_j - x_{ij}}{S_j}, \text{ gdy } x_j \text{ jest destymulantą}, \quad (2)$$

gdzie:

Z_{ij} – zestandaryzowane wielkości cech diagnostycznych x_{ij} ,

$$\bar{x}_j = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_{ij} \quad (3)$$

$$S_j = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (x_{ij} - \bar{x}_j)^2} \quad (4)$$

W dalszej kolejności dokonano wyboru miary podobieństwa (Młodak 2006: 48):

$$d_{ij} = \sqrt{\sum_{k=1}^m (z_{ik} - z_{jk})^2} \quad (5)$$

gdzie:

d_{ij} – odległość taksonomiczna rozumiana jako odległość euklidesowa w przestrzeni n -wymiarowej między dwoma obiektami badania,

m – liczba cech (zmiennych),

$i=1, \dots, n; j=1, \dots, m$,

n – liczba obiektów,

z_{ik}, z_{jk} – zestandaryzowane wielkości cech diagnostycznych.

Działania te pozwoliły na stworzenie macierzy odległości taksonomicznych, która umożliwiła wyodrębnienie zgrupowań pierwszego rzędu, czyli grup przestrzennych pozwalających na porównanie powiatów województwa opolskiego w zakresie nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw i wartości brutto środków trwałych.

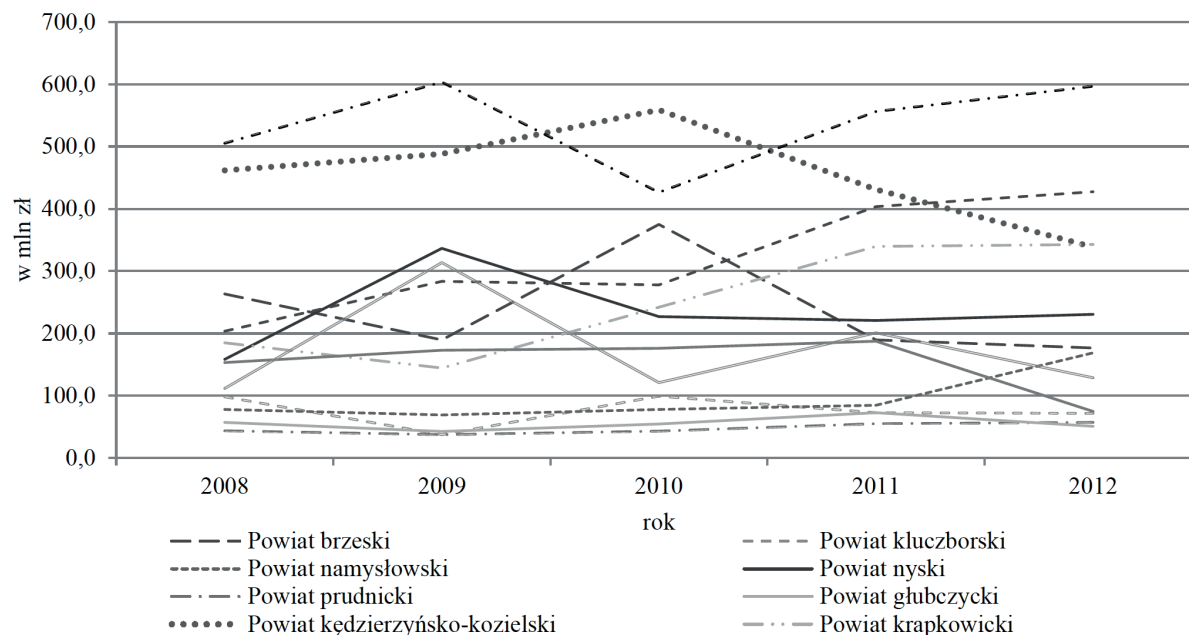
Analiza nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw Opolszczyzny

Wyniki badań pozwalają na wysunięcie wniosku o zróżnicowanej wartości nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach województwa

opolskiego w latach 2008–2012 (rys. 1). Zjawisko to świadczy o znaczym poziomie rozpiętości wykorzystania nakładów finansowych i rzeczowych na stworzenie nowych środków trwałych, jak również na rozbudowę lub modernizację już istniejących składników aktywów trwałych w przedsiębiorstwach poszczególnych powiatów Opolszczyzny.

Rezultaty badań wskazują, że w połowie powiatów województwa opolskiego ogólna wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w okresie 2008–2012 była wyższa od średniej o 209,05 mln zł. Sytuację tę należy traktować pozytywnie. Wyższa wartość nakładów inwestycyjnych stanowić może pozytywny sygnał związany z dążeniem opolskich przedsiębiorstw do zwiększania swojej wartości. W konsekwencji zjawisko to przyczynić się może do wzrostu rozwoju regionu. Dodatkowo, należy zwrócić uwagę na występującą w rozpatrywanych latach rosnącą tendencję nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach połowy powiatów Opolszczyzny. Zjawisko to należy uznać jako pozytywne. Spadek wartości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw odnotowano z kolei dla powiatów: kluczborskiego, głubczyckiego, kędzierzyńsko-kozielskiego, oleskiego oraz strzeleckiego.

Wyniki badań wskazują również na znaczne dysproporcje wartości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w powiatach województwa opolskiego w okresie 2008–2012. Do powiatów,

Rysunek 1. Prezentacja nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w przekroju powiatów województwa opolskiego za lata 2008–2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=724682&p_token=0.7438159234957065# [dostęp dnia: 27.08.2014].

które wyróżniają się stosunkowo wysoką wartością nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw, zaliczyć można powiat m. Opole oraz powiat kędzierzyńsko-kozielski. W powiatach tych wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw przewyższała 400 mln zł. W toku badań zidentyfikowano także grupę powiatów o stosunkowo niskiej wartości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw. Zaklasyfikować do niej można powiat strzelecki, głubczycki oraz kluczborski, w których wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w rozpatrywanych latach nie była wyższa niż 100 mln zł. Występujące zróżnicowanie wartości nakładów inwestycyjnych może wynikać ze specyfiki prowadzonej działalności oraz poziomu inwestycji w poprzednich okresach.

Analiza średniego udziału wartości nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach Opolszczyzny według podstawowych obszarów działalności za lata 2008–2012 wskazuje, że w większości powiatów województwa opolskiego nakłady te ponoszone były przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność z obszaru przemysł i budownictwo (rys. 2). Stwierdzono, że w trzech czwartych powiatów Opolszczyzny średni udział wartości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw przemysłowych i związanych z budownictwem przewyższał średnio 59%. Wśród powiatów o stosunkowo najwyższym udziale nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw prowadzących działalność w obszarze przemysłu i budownictwa wskazać należy powiat krapkowicki, oleski i kędzierzyńsko-kozielski, w których udział ten przewyższa 80%. Zjawisko to świadczyć może o stosunkowo wysokim potencjale przedsiębiorstw z powyższych powiatów do zwiększania swojej wartości, co przekładać się może na zwiększanie konkurencyjności regionów, w których prowadzą działalność.

Rezultaty badań prowadzą do wniosku, że w dalszej kolejności nakłady inwestycyjne ponoszone były w okresie 2008–2012 przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie handlu, naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji. W tym zakresie wyróżniał się przede wszystkim powiat m. Opole (średnio 29%), brzeski (średnio 27%), kluczborski i prudnicki (średnio 17%) oraz kędzierzyńsko-kozielski (średnio 15%). Wyniki analiz wskazują także na zbliżony udział wartości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw związanych z działalnością z obszaru rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa oraz z działalnością z zakresu pozostałych usług w powiatach województwa opolskiego. W toku analiz

stwierdzono, że w trzech czwartych powiatów Opolszczyzny średni udział tego rodzaju działalności nie był wyższy od 8%.

Warto również zaznaczyć stosunkowo niski udział nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową oraz związaną z obsługą rynku nieruchomości.

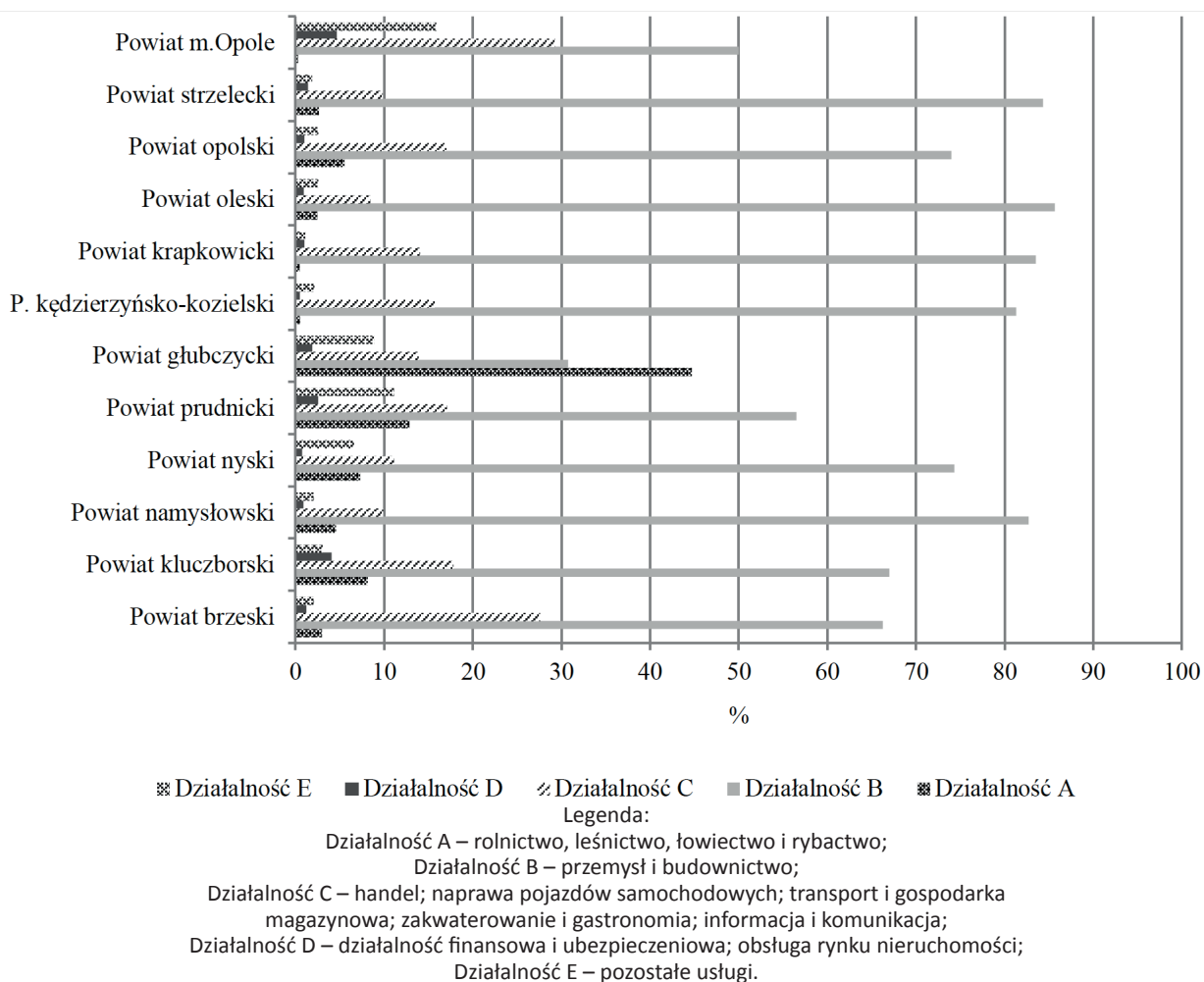
Przeprowadzone badania umożliwiają wyciągnięcie wniosku o stosunkowo wysokiej wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w powiatach województwa opolskiego (rys. 3). Wyniki analiz wskazują, że w okresie 2008–2012 w trzech czwartych powiatów Opolszczyzny ich średnia wartość przewyższała 2 365 mln zł.

Rysunek 3. Prezentacja wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w poszczególnych powiatach Opolszczyzny za lata 2008–2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=724682&p_token=0.7438159234957065# [dostęp dnia: 27.08.2014].

Rezultaty przeprowadzonych analiz prowadzą ponadto do wniosku o zwiększającej się wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w większości powiatów województwa opolskiego. Sytuację tę należy uznać za korzystną. Zwiększanie się wartości środków trwałych świadczyć może o podejmowanych przez przedsiębiorstwa Opolszczyzny działaniach mających na celu ich rozwój. Wyjątek odnotowano jedynie dla powiatu opolskiego i brzeskiego, dla których zidentyfikowano (od 2010 r. dla powiatu opolskiego i od 2011 r. dla powiatu brzeskiego) spadek wartości środków trwałych przedsiębiorstw. Zjawisko to, przy jednocześnie zidentyfikowanym wzroście wartości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw, świadczyć może o przeznaczaniu nakładów inwestycyjnych przede wszystkim na modernizację już istniejących składników aktywów trwałych.

Szczegółowe badania umożliwiają wysunięcie wniosku, że największy udział wartości brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach województwa opolskiego w latach 2008–2012 występował w przedsiębiorstwach prowadzących działalność z obszaru przemysłu i budownictwa (rys. 4). Przeprowadzone analizy wskazują, że w połowie powiatów Opolszczyzny średnia wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach przemysłowych oraz prowadzących działalność związaną z budownictwem przewyższała 78%. Na tym tle wyróżniał się przede wszystkim powiat krapkowicki i opolski (średnio 93%). Następnie, stosunkowo wysokim

Rysunek 2. Prezentacja średniego udziału wartości nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach Opolszczyzny według podstawowych obszarów działalności (za lata 2008–2012)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=724682&p_token=0.03427291486492856# [dostęp dnia: 27.08.2014].

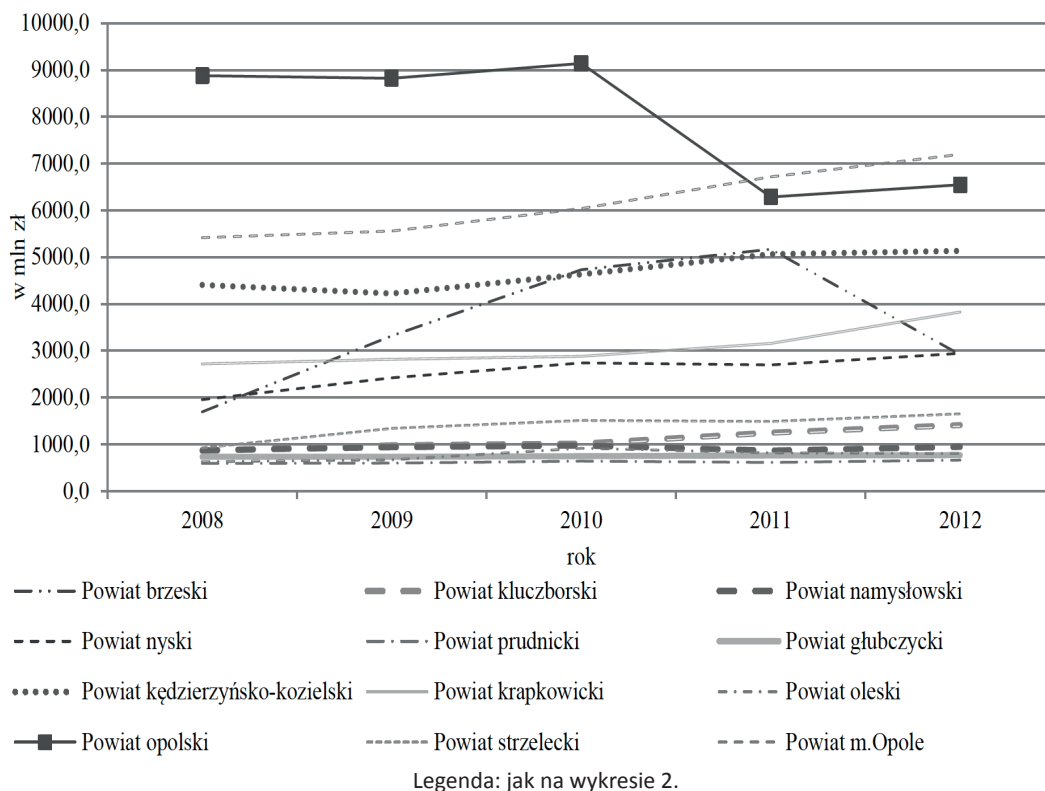
udziałem wartości brutto środków trwałych charakteryzowały się przedsiębiorstwa prowadzące działalność z obszaru handlu, naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji. Wyniki badań wskazują, że w połowie powiatów Opolszczyzny średni udział w tych działach był wyższy niż 9% (w okresie 2008–2012). W dalszej kolejności, stosunkowo niski udział wartości brutto środków trwałych odnotowano dla przedsiębiorstw z obszaru rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej, a także obsługi rynku nieruchomości. Najniższy udział wartości brutto środków trwałych zidentyfikowano natomiast dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie pozostałych usług. Rozpoznane rozmieszczenie wartości brutto środków trwałych według

rodzajów działalności może wynikać z charakteru prowadzonej działalności przez przedsiębiorstwa województwa opolskiego oraz poziomu prowadzonych inwestycji.

Taksonomiczna ocena nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w powiatach województwa opolskiego

Wyniki przeprowadzonych badań pozwoliły na wyodrębnienie trzech grup przestrzennych obejmujących powiaty województwa opolskiego zbieżne w zakresie nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw (tab. 1).

Przeprowadzone badania wskazują, że największe podobieństwo nakładów inwestycyjnych

Rysunek 4. Prezentacja średniego udziału wartości brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach województwa opolskiego według podstawowych obszarów działalności (za lata 2008–2012)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=724682&p_token=0.03427291486492856# [dostęp dnia: 27.08.2014].

oraz wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw występowało w okresie 2008–2012 między powiatem kluczborskim (2) a prudnickim (5). Powiaty te wyróżniały się stosunkowo niskimi nakładami inwestycyjnymi przedsiębiorstw na wytworzenie nowych środków trwałych lub rozbudowę i modernizację już istniejących elementów aktywów trwałych. W odniesieniu do pozostałych powiatów Opolszczyzny powiaty te charakteryzowały się również stosunkowo niską wartością brutto środków trwałych przedsiębiorstw, co przyczyniać się może do zmniejszenia stopnia ich konkurencyjności, a w konsekwencji do stosunkowo niskiego rozwoju regionalnego rozpatrywanych powiatów.

Efekty badań wskazują, że zgodnie z przyjętymi do nich zmiennymi stosunkowo wysokie podobieństwo nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw występowało również między powiatem kędzierzyńsko-kozielskim (7) a krapkowickim (8), co widoczne jest przede wszystkim w średniej wartości brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach

na jednego mieszkańca. Powiaty te wyróżniały się najwyższym w województwie opolskim poziomem produkcji sprzedanej w przeliczeniu na jednego mieszkańca, co w powiązaniu ze stosunkowo wysokimi nakładami inwestycyjnymi i wartością brutto środków trwałych przedsiębiorstw świadczyć może o wysokim stopniu ich konkurencyjności, a tym samym wysokim stopniu konkurencyjności rozpatrywanych powiatów.

W dalszej kolejności stosunkowo wysokie podobieństwo nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków przedsiębiorstw zidentyfikowano między powiatem brzeskim (1) a opolskim (10). Powyższe powiaty odznaczają się stosunkowo wysoką średnią wartością nakładów inwestycyjnych i średnią wartością brutto środków trwałych przedsiębiorstw na jednego mieszkańca (w tym w wieku produkcyjnym), co należy traktować jako zjawisko pozytywne. Natomiast zmniejszające się podobieństwo nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw rozpoznano między powiatem kędzierzyńsko-kozielskim (7) a nyskim (4) oraz

Tabela 1. Prezentacja grup przestrzennych zbieżnych pod kątem podobieństwa nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw w powiatach województwa opolskiego (za lata 2008–2012)

Wyszczególnienie	Oznaczenie powiatu	Zmienne					Zestawienie jednostek najbliższych	Minimalna odległość taksonomiczna
		x1	x2	x3	x4	x5		
grupa I	2	26,50%	1,11%	8,49%	1,82%	0,93%	5–2	0,79
	5	30,87%	2,05%	5,80%	2,26%	2,27%		
grupa II	3	37,02%	7,14%	20,00%	4,75%	26,90%	3–12	3,08
	11	60,80%	5,88%	6,01%	5,05%	18,69%	11–12	1,69
	12	54,19%	4,85%	9,25%	3,29%	10,19%		
grupa III	1	21,57%	6,92%	3,04%	6,22%	27,15%	4–9	2,02
	4	36,85%	2,61%	2,21%	3,80%	28,75%	4–7	1,55
	6	18,48%	1,17%	14,58%	6,49%	31,86%	7–8	1,05
	7	29,85%	5,81%	3,24%	3,98%	31,68%	6–8	3,07
	8	28,60%	4,18%	2,06%	4,59%	38,87%	1–7	1,83
	9	21,57%	0,39%	1,74%	4,55%	14,67%	1–10	1,95
	10	25,98%	5,11%	0,00%	6,00%	7,07%		

Legenda:

1 – powiat brzeski, 2 – powiat kluczborski, 3 – powiat namysłowski, 4 – powiat nyski, 5 – powiat prudnicki, 6 – powiat głubczycki, 7 – powiat kędzierzyńsko-kozielski, 8 – powiat krapkowicki, 9 – powiat oleski, 10 – powiat opolski, 11 – powiat strzelecki, 12 – powiat m. Opole

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=724682&p_token=0.03427291486492856# [dostęp dnia: 27.08.2014]; http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=724682&p_token=0.7438159234957065# [dostęp dnia: 27.08.2014].

między powiatem strzeleckim (11) a powiatem m. Opole (12). Powiat m. Opole oraz powiat kędzierzyńsko-kozielski odznaczają się bardzo wysokim poziomem produkcji sprzedanej w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz najwyższą w województwie opolskim wartością nakładów inwestycyjnych i średniej wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw, podczas gdy powiaty nyski i strzelecki charakteryzują się ich średnim poziomem.

Rezultaty przeprowadzonych badań umożliwiają wysunięcie wniosku o największym różnicowaniu wartości nakładów inwestycyjnych oraz średniej wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw między powiatem głubczyckim (6) a krapkowickim (8) (w latach 2008–2012). Wyniki analiz wskazują, że w porównaniu z powiatem krapkowickim powiat głubczycki wyróżniał się stosunkowo niską wartością nakładów inwestycyjnych i średnią wartością brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach na jednego mieszkańca (w tym w wieku produkcyjnym). Świadczyć to może o konieczności zwiększania działań zmierzających do pobudzenia rozwoju procesów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach powiatu głubczyckiego, co przyczynić się może do wzrostu jego konkurencyjności.

Wnioski

Podjęte badania pozwalają na wysunięcie szeregu wniosków. W pierwszej kolejności należy podkreślić występowanie znacznego zróżnicowania wartości nakładów inwestycyjnych oraz wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw między powiatami województwa opolskiego w okresie 2008–2012. Największe zróżnicowanie zidentyfikowano między powiatem głubczyckim a krapkowickim, podczas gdy największe podobieństwo wartości nakładów inwestycyjnych i wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw odnotowano między powiatami kluczborskim a prudnickim. Stwierdzono również, że w połowie powiatów Opolszczyzny wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw na przestrzeni lat 2008–2012 uległa zmniejszeniu, co należy traktować jako zjawisko niekorzystne z uwagi na zmniejszający się potencjał przedsiębiorstw do zwiększania konkurencyjności regionów, w których prowadzą działalność. Jednocześnie wyniki analiz prowadzą do wniosku o dominującym charakterze nakładów inwestycyjnych oraz wartości netto środków trwałych w tych przedsiębiorstwach Opolszczyzny, które prowadziły działalność przemysłową oraz

związaną z budownictwem. Skonstatowano, że występujące zróżnicowanie wartości nakładów inwestycyjnych oraz wartości brutto środków trwałych w powiatach może wynikać ze specyfiki prowadzonej działalności, a także poziomu inwestycji w poprzednich okresach.

Przeprowadzone analizy skłaniają do wysunięcia wniosku o konieczności intensyfikacji działań, które mogą przyczynić się do pobudzenia lub wzmocnienia klimatu inwestycyjnego przedsiębiorstw Opolszczyzny, a tym samym do wzrostu ich nakładów inwestycyjnych.

Działania te przełożyć się mogą na zwiększenie wartości przedsiębiorstw w poszczególnych powiatach województwa opolskiego, co implikować może wzrostem tempa rozwoju całego województwa.

Należy podkreślić, że podjęte zagadnienie jest wielowymiarowe. Jego złożoność wymaga dalszych badań. Powinny się koncentrować przede wszystkim na identyfikacji czynników, które mogą oddziaływać na pobudzenie lub wzmocnienie klimatu inwestycyjnego przedsiębiorstw w powiatach Opolszczyzny.

Bibliografia

http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=724682&p_token=0.03427291486492856# [dostęp: 27.08.2014].

http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=724682&p_token=0.7438159234957065# [dostęp: 27.08.2014].

Kogut-Jaworska M. (2008), *Instrumenty interwencji lokalnego w stymulowaniu rozwoju gospodarczego*, Warszawa, CeDeWu Sp. z o.o.

Kukuła K. (2000), *Metody unitaryzacji zerowej*, Warszawa, PWN, Warszawa.

Młodak A. (2006), *Analiza taksonomiczna w statystyce regionalnej*, Warszawa, Difin.

Strahl D. (red.) (2006), *Metody oceny rozwoju regionalnego*, Wrocław, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego.

Zygmunt J. (2013), *Innowacyjność przedsiębiorstw a rozwój regionu na przykładzie województwa opolskiego*, „Barometr Regionalny. Analizy i prognozy”, t. 11, nr 3, Zamość, Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu.

Investment outlays and gross value of enterprise fixed assets – a comparative analysis of Opole region poviats

Abstract

The main purpose of the paper is the diversity diagnosis of investment outlays and gross value of enterprise fixed assets in Opole region poviats. At first, considerations about the investment outlays and gross value of enterprises' fixed assets in region's development were made. Next, research concerned on comparison investment outlays and gross value of enterprises' fixed assets among Opole region poviats was held. It uses the measures of position and cluster analysis, on which basis isolated space groups were isolated, indicating investment outlays and gross value of enterprise fixed assets in the Opole region poviats. The research was based on the data from the Central Statistical Office of Poland, Local Data Bank. The scope of examinations concerns the years 2008–2012. The fundamental value of the paper is the recognition investment outlays and gross value of enterprises' fixed assets between Opole region poviats. The results of the analysis can provide a basis for taking decisions connected with stimulating and strengthening the climate of companies' investment in the poviats, which should help to increase the competitiveness in the whole Opole region. The crucial result of studies points at the discrepancy in investment outlays and gross value of enterprises' fixed assets scope between Opole region poviats. In further studies, it is assumed, *inter alia*, to identify the determinants that may affect the stimulation or strengthening the enterprises' investment climate in various poviats of Opole region.

Keywords: investment outlays, gross value of enterprise fixed assets, Opole region poviats